

Sko af fiskeskind

af Christina Gjørup Madsbøll

På lokalhistorisk arkiv i Frøstrup står et par små blå børnesko af fiskeskind. Skoene er omtrent en størrelse 22, ringene omkring snørebåndshullerne er af metal, og rusten fra metallet er med årene smittet af på de ellers hvide bomuldssnørebånd. Skoene er fra 1940'erne, men hvem der har haft dem på, ved vi ikke.

Fiskeskind kom under anden verdenskrig i nogen grad til at erstatte det gængse okselæder, som i besættelsensårene var en mangelvare. Der kom nu pludselig penge i et produkt, der før var blevet kasseret, og en ny industri blomstrede op. I løbet af krigsårene åbnede der flere fiskeskindsgarverier, og i 1945 fandtes der hele 56 af slagsen i Danmark. Det var hovedsageligt kvinder, der var beskæftigede med at garve og farve fiskeskind. De skind, der blev anvendt til garvning, kom fra forskellige slags fisk; rødspætter, ål, tun og torsk var de mest anvendte.

I *Thisted Amts Tidende* finder man annoncer for forskellige produkter lavet af fiskeskind. Blandt andet annonceres der med et parti fiskeskindstræsko, str. 34-35, og så kan man 19. december 1944 finde en annonce fra forretningen Valdemar Smith, der sælger frakker af fiskeskind: »*Skindfrakke i rødt, blaat, brunt ell. Gult Fiskeskind med vatteret, broderet, Foer, en helt rigtig Frakke til al Slags Vejr. Priser fra 88.*«

Andre steder i verden har man også anvendt fiskeskind i beklædning. Her har brugen dog været bundet i en mere traditionel viden og kontekst. Hos Naini-folket i Centralasien har man en traditionel kvindedragt fremstillet af lakseskind, og i Island har man anvendt fiskeskind til hjemmesko. Og et sted i Hanoi har et lille barn i 1940'erne altså taget sine første skridt i et par små blå sko af industrielt garvet fiskeskind.